

Minitúra

Ohľaduplné cvičenia a jazyková inšpirácia

Cieľ: Skúmať a vážiť si mikrosvet a precvičovať si ohľaduplnosť.

Aktivita:

- Každý žiak si vyberie malý kúsok trávniku, záhrady, živého plotu alebo kríčia – akéhokolvek prostredia, kde môžu z tesnej blízkosti pozorovať rastliny.
- Každý zároveň dostane 50-centimetrový špagát, ktorý natiahne vybraným kúskom prírody ako „zážitkovú trasu“ – môže ho prichytiť o pevnejšie časti zvolenej lokality.
- Za pomoci zväčšovacieho skla následne žiaci nasledujú načrtnutú líniu. Pohybujú sa veľmi, veľmi pomaly, takmer ako slimák vyberajúci sa za dobrodružstvom. Pri pozorovaní by sa mali zameriavať na farby, tvary, štruktúru a pach vegetácie. Môžu pozorovať aj hmyz alebo iné drobné organizmy.

Toto „cvičenie v ohľaduplnosti“ funguje ako samostatná aktivita, no žiaci si môžu taktiež zapisovať kľúčové slová (prídavné mená, príslovky), ktoré neskôr využijú pri cvičeniach zameraných na gramotnosť a čítanie s porozumením.

Kľúčové pojmy:

Ohľaduplnosť, úvaha, priestorová orientácia a iné matematické pojmy, prídavné mená, príslovky

Kritériá úspešnosti:

- ✓ Viem sám seba vnímať ako drobného tvora v obrovskom svete.
- ✓ Dokážem popísať svoju „slimačiu“ skúsenosť a sprostredkovať, čo som cítil a zažil.

Zdroje a pomôcky:

- 50cm dlhý špagát alebo bavlnka pre každého žiaka.
- Rôzne zväčšovacie pomôcky – lupy vo forme A4 papierov, lupy s rúčkou, lupy na pravítku a pod.

Rozjímanie posediačky

Doplnkové cvičenie k textu Hravé učebné materiály: Tichá prechádzka

Cieľ: Žiaci získavajú priestor na tiché rozjímanie a úvahu o vlastnej identite a osobnej zodpovednosti.

Ešte než začnete: pokúste sa nájsť v okolí okruh na prechádzku, ktorý žiakom umožní posadiť sa a osamote uvažovať, avšak v dohľadnej vzdialenosti k najbližšiemu žiakovi.

Žiaci nasledujú učiteľa alebo vychovávateľa s podložkami na sedenie alebo zloženými novinami v úplnej tichosti. Za pomoci gest určite prvému žiakovi miesto, ktoré ste preňho vybrali a celú skupinu vedte ďalej. Následne určite miesto ďalšiemu žiakovi a takto to pokračuje, kým nie sú usadení všetci. Zopakujte si okruh a každého žiaka vyzdvihnite, kým znova nie ste všetci pohromade. Vráťte sa do školy alebo na ďalšiu outdoorovú aktivitu.

Pre niektoré deti môže byť toto cvičenie náročné z hľadiska pozornosti a vyhľadávania väčšieho súkromia v rámci vymedzeného priestoru. Môžete preto vybrať prírodný priestor dostatočne krytý prirodzenou vegetáciou, ktorá však zároveň umožní relatívnu viditeľnosť všetkých účastníkov.

- Na prvýkrát môže toto cvičenie predstavovať výzvu, avšak keď si naň žiaci zvyknú a budete ho pravidelne opakovať, posilníte v nich výhody plynúce z tichej a rozjímavej aktivity a času stráveného v prírode.
- Účasť na vnímavých aktivitách môže byť náročná najmä pre žiakov so špeciálnymi potrebami, ktorí ich však zároveň potrebujú najviac. Naplánujte danú aktivitu tak, aby v žiakoch vyvolávala pocit bezpečia a komfortu a aby sa tešili na pravidelný telesný i duševný oddych.

V niektorých prípadoch je dobré poskytnúť žiakom objekt pozornosti, na ktorý sa budú môcť sústrediť. Rovnako užitočné je však nechať ich slobodne vnímať a vyhodnocovať okolitý svet a počkať, čo vám poskytnú v rámci spätnej väzby, ak ju budú ochotní zdieľať. Zdieľanie spätnej väzby by malo byť dobrovoľné, aby žiaci necítili tlak na zdieľanie myšlienok a pocitov, ktoré by mali ostať tajné.

